

Tatarstānas Republika

Galvenie fakti

Galvaspilsēta:	Kazaņa
Citas vadošās pilsētas:	Naberežņije Čelni, Nižņekamsk, Aļmatjevsk
Platība:	67 836 km ²
Administratīvais iedalījums:	43 rajoni un 20 republikas nozīmes pilsētas
Valsts valoda:	krievu, tatāru
Valūta:	Krievijas rublis
Valūtas kurss:	1 RUB = 0,0207 LVL
Iedzīvotāju skaits:	3 768,5 tūkst. (2006. gada sākumā)
Valsts iekārta:	Autonoma republika Krievijas Federācijas sastāvā
Prezidents:	Mintimers Šamijevs
Premjerministrs:	Ruslans Minnihanovs
IKP (2005):	510 miljrd. RUB
IKP uz vienu iedzīvotāju:	135,5 tūkst. RUB
IKP pieaugums (2005):	6,9%
Inflācija (2005):	8,8%
Bezdarba līmenis (2005):	1,6%
Ienākošās ĀTI (2005):	54,5 milj. USD
Eksports (2005):	9 373,2 milj. USD
Imports (2005):	670,1 milj. USD
Eksporta partneri (2005):	Ukraina, Nīderlande, Turcija, Lielbritānija, Polija
Importa partneri (2005):	Baltkrievija 19,2%, Vācija 18,6%, Itālija 10,8%, Ukraina 6,2%, Kanāda 6%, citi 39,2%
Eksporta produkti:	nafta (70%) un naftas produkti, ķīmijas produkti, kravas automašīnas
Importa produkti:	mašīnas, iekārtas, transportlīdzekļi
Etniskais sastāvs:	tatāri 52,9%, krievi 39,5%, čuvaši 3,4%, citi 4,2 %
Reliģijas:	musulmaņi, pareizticīgie u.c.
Galvenās nozares:	rūpniecība, lauksaimniecība
Dabas resursi:	nafta, dabas gāze, ogles, varš, dolomīts u.c.

Politiskā sistēma

Tatarstānas valsts galva ir prezidents. Prezidents ir augstākā amatpersona valstī un to pilnvaru termiņš ir 5 gadi.

Valsts Padome ieceļ amatā prezidentu pēc Krievijas Federācijas prezidenta ieteikuma. Kopš 2005.gada 25. marta prezidents ir M. Šajmievs.

Valsts Padome ir republikas parlaments, kas ir augstākais likumdevējs valstī. Tas tiek ievēlēts uz 5 gadiem. Tā sastāv no 100 deputātiem. Par deputātu var kļūt jebkurš Tatarstānas pilsonis, kas ir sasniedzis 21 gadu vecumu. Valsts Padomes vadītājs ir priekšsēdētājs Farīds Muhametšinovs.

Tatarstānas valdība ir Ministru kabinets, kuram pieder izpildvara valstī. Prezidents izveido un vada kabinetu. Premjerministru ieceļ Valsts Padome pēc Tatarstānas prezidenta ieteikuma. Pārējos ministra kabineta locekļus ieceļ prezidents. Premjerministrs ir Rustams Minnihanovs. Vēl Ministru kabineta sastāva ietilps 5 premjerministra vietnieki, Ministru kabineta vadītājs un ministriju un komiteju vadītāji.

Ministrijas un komitejas

- Sociāli ekonomiskā monitoringa komiteja
- Iekšlietu ministrija
- Veselības aizsardzības ministrija
- Zemes un īpašumtiesību attiecību ministrija
- Informatizācijas un sakaru ministrija
- Kultūras ministrija
- Izglītības un zinātnes ministrija
- Civilās aizsardzības un ārkārtu situāciju ministrija
- Sporta, tūrisma un jauniešu lietu ministrija
- Lauksaimniecības un pārtikas ministrija
- Sociālās aizsardzības ministrija
- Būvniecības, arhitektūras un dzīvokļu komunālās saimniecības ministrija
- Tirdzniecības un ārējās ekonomiskās sadarbības ministrija
- Transporta un ceļu saimniecības ministrija
- Darba un nodarbinātības ministrija
- Finanšu ministrija
- Ekoloģijas un dabas resursu ministrija
- Ekonomikas un rūpniecības ministrija
- Tieslietu ministrija

Ekonomika

Tatarstāna ir viens no attīstītākajiem reģioniem Krievijā. Republika atrodas lielā industriālā rajona centrā.

Tatarstāna ir bagāta ar dabas resursiem, rūpniecību un kvalificētu darbaspēku. Rūpniecības specializāciju nosaka degvielas un naftas pārstrādes rūpniecība (naftas ieguve, sintētiskā kaučuka, riepu, polietilēna un citu naftas pārstrādes produktu ražošana), lieli mašīnbūves uzņēmumi, kas ražo konkurētspējīgus produktus (helikopterus, lidmašīnas un avio dzinēji, kravas automašīnas, kompresori un naftas pumpēšanas iekārtas), attīstīta elektroniskā un radio rūpniecība.

Republikā tiek iegūts ap 30 milj. tonnu naftas gadā, kas sastāda vairāk nekā 6% no kopējas Krievijā iegūstamas naftas. Kamaz kravas automašīnu tirgus niša sasniedza 52% jaunu smagu automašīnu tirgū Krievijā.

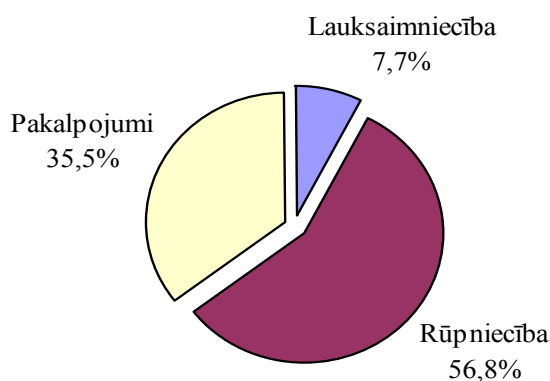
Tatarstānā tiek ražots 40% no Krievijas saražota polietilēna un 30% no automobiļu riepām.

2005. gadā iekšējais reģionālais produkts pieauga par 7% un sastādīja gandrīz 510 miljrd. Krievijas rubļu. Pēdējo 5 gadu laikā iekšēja reģionāla produkta apjoms pieauga 2,5 reizēs. Vislielāko īpatsvaru iekšēja reģionāla produkta struktūrā ieņem rūpniecība (48,6%).

Rūpniecības ražošanas apjomi 2005. gadā palielinājās par 4,6%.

Pēc kopēja lauksaimniecības produkta apjoma republika ir starp 3 pirmajiem reģioniem Krievijas Federācijā.

Nozaru īpatsvars

Rūpniecības struktūra:

- apstrādes rūpniecība 59,7%
- derīgu izrakteņu ieguve 32,5%
- elektroenerģijas, gāzes un ūdens ražošana un sadale 7,8%

Apstrādes rūpniecība:

- ķīmijas rūpniecība 22,7%
- naftas produktu ražošana 18,3%
- pārtikas produktu ražošana 10,2%
- transportlīdzekļu un iekārtu ražošana 22,9%

- cits 25,9%.

Vislielāko īpatsvaru rūpniecības ražošanā ieņem derīgu izrakteņu ieguve 32,5%, ķīmiskā rūpniecība 13,6%, transportlīdzekļu un iekārtu ražošana 13,6%, naftas un koksraža ražošana 10,9%, elektroenerģijās, ūdens gāzes ražošana un sadale 7,8%.

Naftas ieguvē lielākais uzņēmums valstī ir OAO „Татнефть”, kas ir lielākais ražotājs Tatarstānā, 4 lielākais Krievijā un ietilpst 30 lielāko naftas ieguves kompāniju vidū pasaulē.

Tatarstānā atrodas lielākais Eiropā naftas ķīmiskais komplekss OAO "Нижнекамскнефтехим".

Vadošas mašīnbūves nozares ir automobiļu ražošana, aviācijas un iekārtu būve.

Lauksaimniecībā vadošo lomu ieņem lopkopība. Tatarstānā audzē kviešus, rudzus, miežus, auzus.

Ārvalstu tiešās investīcijas Tatarstānā

	2001	2002	2003	2004	2005
Ārvalstu tiešās investīcijas, milj. ASV dollāros	8,5	2,5	77,1	79,2	54,5

Ārējā ekonomiskā darbība

Ārējas tirdzniecības apgrozījums 2005. gadā sastādīja 10,04 miljrd. USD, kas ir par 55,6% vairāk nekā 2004. gadā. Eksports sastādīja 93,7 miljrd. USD, ar pieaugumu 59,6% un imports – 0,67 miljrd. USD ar pieaugumu 15,4%.

Eksporta struktūra gandrīz 70% ieņem jēlnaftas eksporta īpatsvars. Eksporta pieaugumu noteica pieprasījuma pieauguma pēc energoresursiem un to cenu pieaugums.

Galvenie eksporta partneri ir Ukraina, Nīderlande, Turcija, Lielbritānija un Polija.

Imports ir pieaudzis par 36%, bet no NVS valstīm samazinājās par 20%. Galvenie importa partneri ir Baltkrievija 19,2%, Vācija 18,6%, Itālija 10,8%, Ukraina 6,2% un Kanāda 6%.